

Technikum

Klasa V po szkole podstawowej

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami*

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku NOWE Ponad słowami. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Cz. I

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopelniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
WSPÓŁCZESNOŚĆ – O EPOCE					
Współczesna rzeczywistość	<ul style="list-style-type: none"> określić początek epoki wskazać wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować najważniejsze wydarzenia w powojennej historii Polski i omówić ich wpływ na kulturę 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zjawisko globalizacji wypowiedzieć się na temat rewolucji informatycznej i jej znaczenia we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat funkcjonowania demokracji i przestrzegania praw człowieka we współczesnym świecie wypowiedzieć się na temat zjawiska wielokulturowości we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat przemian w życiu codziennym po II wojnie światowej wypowiedzieć się na temat życia codziennego w okresie PRL-u omówić wpływ przemian społecznych na kulturę światową
Filozofia współczesna	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze kierunki filozoficzne współczesności 	<ul style="list-style-type: none"> zreferować założenia współczesnych nurtów filozoficznych 	<ul style="list-style-type: none"> omówić relacje pomiędzy filozofią a rzeczywistością współczesną 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat współczesnych nurtów filozoficznych 	<ul style="list-style-type: none"> omówić założenia postmodernizmu
Sztuka współczesna	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy dominujących w epoce stylów sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać na przykładach dominujące style sztuki współczesnej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tendencje we współczesnej muzyce rozrywkowej i je 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować wybrane dzieło sztuki na podstawie podanych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze cechy architektury postmodernistycznej

	<ul style="list-style-type: none"> • omówić nowe formy artystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nazwiska najważniejszych twórców epoki i rozpoznać ich dzieła • wskazać najważniejsze tendencje w historii kina powojennego 	<p>omówić</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać dominujące tendencje w teatrze współczesnym 	kryteriów	
WSPÓŁCZESNOŚĆ – TEKSTY Z EPOKI					
Wprowadzenie do literatury współczesnej	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić tendencje we współczesnej literaturze światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejszych twórców literatury światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tendencje w literaturze polskiej i omówić ich związek z wydarzeniami historycznymi 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować tematy dominujące w literaturze polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany trend literatury światowej
Poeta zanurzony w tradycji – liryka Stanisława Balińskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy <i>Romans wieczorny</i> i <i>Monument</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego w obu wierszach • omówić sposób ukazania motywu natury w wierszu <i>Romans wieczorny</i> • wskazać konteksty historycznoliterackie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać aluzje i nawiązania do epok i konwencji literackich • porównać wiersz <i>Romans wieczorny</i> ze <i>Świtezianką</i> Adama Mickiewicza • zrekonstruować program poetycki artysty w wierszu <i>Monument</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie motywów pojawiających się w wierszach • omówić wykorzystanie toposu natury w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków językowych służących do ukazania motywu natury w różnych utworach literackich • dokonać analizy muzyczności wierszy
Nostalgia w powojennej twórczości Kazimierza Wierzyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy <i>Zapach</i> i <i>Kufer</i> • zaprezentować sytuację liryczną wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszach • wskazać konteksty historycznoliterackie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać obecne w wierszach elementy poezji romantycznej • odnieść wymowę wiersza do doświadczeń współczesnych emigrantów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforykę utworów • zinterpretować symboliczne znaczenie strychu i kufra w wierszu <i>Kufer</i> • omówić wykorzystanie toposu tułacza w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować funkcję użytych w wierszach środków językowych, w tym synestezji • porównać wiersz <i>Kufer</i> z utworem Cypriana Kamila Norwida pt. <i>Moja piosnka</i> [II] • zinterpretować wiersz <i>Kufer</i> jako dialog z tradycją romantyczną
Powieść-świadek – <i>Droga donikąd</i> Józefa Mackiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść poznanych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać realia historyczne opisane w powieści • wskazać cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić fragmenty opisujące życie bohaterów w przestrzeni 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować warstwę symboliczną utworu 	

		reportażu w powieści • wskazać konteksty historyczne	zsovietyzowanej		
Bohaterowie i ich wybory – <i>Droga donikąd</i> Józefa Mackiewicza (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować działania bohaterów	• scharakteryzować bohaterów • omówić różne spojrzenia bohaterów na nową polityczną rzeczywistość • wskazać konteksty społeczne, historyczne	• zrekonstruować światopogląd bohaterów na podstawie ich słów i zachowań	• zinterpretować tytuł powieści • zaprezentować uniwersalną wymowę powieści	• przeanalizować różne sposoby przedstawienia motywu drogi w tekstach literackich
<i>Dżuma</i> Alberta Camusa – różne poziomy odbioru powieści (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść powieści	• wskazać elementy powieści pozwalające traktować ją jako parabolę • wskazać metaforyczne odczytania powieści • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu	• uzasadnić, w oparciu o tekst, możliwość odczytania utworu jako opowieści o chorobie, wojnie, systemie totalitarnym, ogólnym problemie zła w świecie	• zinterpretować zakończenie utworu	• porównać koncepcję ludzkiego losu przedstawioną w <i>Dżumie</i> Alberta Camusa i <i>Procesie</i> Franza Kafki
Bohaterowie w konfrontacji ze złem – <i>Dżuma</i> Alberta Camusa (lektura obowiązkowa)	• scharakteryzować życie mieszkańców Oranu przed dżumą i w trakcie epidemii	• omówić postawy bohaterów wobec dżumy w znaczeniu dosłownym i metaforycznym • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu	• zinterpretować historię Jeana Tarrou	• rozpatrzyć postawę doktora Rieux w kontekście filozofii egzystencjalnej • dokonać analizy kazań ojca Paneloux	• dokonać analizy etosu lekarskiego • scharakteryzować postać lekarza w wybranych utworach literackich
<i>Dżuma</i> Alberta Camusa – kształt artystyczny utworu	• wskazać różne formy narracji w powieści	• określić funkcję różnych form narracyjnych w utworze	• wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do orańczyków oraz bohaterów drugoplanowych	• omawia funkcję uniwersalizacji czasu i przestrzeni w powieści	
Motyw zła w literaturze	• wymienić utwory, w których pojawił się motyw zła	• rozpoznać i skategoryzować realizacje motywu zła w opisanym utworach	• omówić różne sposoby opisywania zła w utworach literackich	• przeanalizować sposób ukazania zła w utworach literackich	• przeanalizować sposób ukazania zła w różnych tekstach kultury
Kreowanie świata poprzez słowo – <i>W środku życia</i> Tadeusza	• przedstawić sytuację liryczną	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego	• wykorzystywać odpowiednie konteksty w interpretacji kreacji	• zinterpretować symbolikę noża i chleba w kontekście	• dokonać analizy sposobu funkcjonowania

Różewicza		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w wierszu 	<p>podmiotu lirycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję środków językowych w budowaniu przesłania wiersza 	<p>utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zakończenie wiersza 	<p>toposu ogrodu w kontekście innych tekstów kultury</p>
Dialog z kulturą w wierszu Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sytuację liryczną przytoczyć kontekst mitologiczny – mit o Dedalu i Ikarze 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać powiązania pomiędzy obrazem a wierszem rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> omówić reinterpretację mitu dokonaną przez Pietera Bruegla omówić stosunek podmiotu lirycznego do Ikara w pierwszej i drugiej części wiersza określić funkcję środków językowych użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie tytułu omówić wykorzystanie toposu Ikara w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok 	<ul style="list-style-type: none"> porównać przesłanie wierszy <i>Prawa i obowiązki</i> Tadeusza Różewicza i <i>Musee des Beaux Arts</i> Wystena Hugh Audena
Poeta wobec braku Boga – bez Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wskazać nawiązania biblijne obecne w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty filozoficzne 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować początek utworu zinterpretować wiersz w kontekście filozofii egzystencjalnej i nietscheańskiej tezy „Bóg umarł” 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat wiersza w kontekście dialogu z tradycją biblijną
Współczesne piekło – <i>Brama</i> Tadeusza Różewicza i <i>Epitafium dla Włodzimierza Wysockiego</i> Jacka Kaczmarskiego*	<ul style="list-style-type: none"> opisać przestrzeń przedstawioną w wierszu wskazać aluzję literacką w wierszu Różewicza i piosence Kaczmarskiego zrelacjonować treść piosenki Jacka Kaczmarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy groteski w wierszu Różewicza wskazać i omówić kontekst historyczny w piosence Kaczmarskiego wskazać środki językowe w piosence Jacka Kaczmarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję groteski w wierszu Różewicza określić funkcję środków językowych w piosence omówić wykorzystanie nawiązań do <i>Boskiej komedii</i> Dantego w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symboliczne znaczenie bramy w kontekstach: religijnym, literackim, historycznym zinterpretować znaczenie wizji piekła przedstawionych w obu tekstach zinterpretować zakończenie piosenki Jacka Kaczmarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję nawiązania do <i>Hamleta</i> Williama Szekspira w wierszu Tadeusza Różewicza
Poetycki pomnik –	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy

<i>Matka odchodzi</i> Tadeusza Różewicza	treść fragmentów • wskazać środki językowe użyte we fragmentach i określić ich funkcję	temat kreacji narratora i podmiotu lirycznego • wskazać środki językowe użyte w podanych fragmentach • wskazać w tekście cechy literatury funeralnej • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu	opisywania matki w podanych fragmentach • omówić sposób przedstawienia emocji w podanych fragmentach • określić funkcję środków językowych użytych w podanych fragmentach • porównać język liryki z językiem prozy we fragmentach • omówić wykorzystanie toposu matki w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok	przedstawienia samotności osoby umierającej • zinterpretować przesłanie wierszy	sposobu przedstawienia starości w różnych tekstach kultury
<i>Kartoteka</i> Tadeusza Różewicza – wprowadzenie do analizy utworu (lektura uzupełniająca)	• wskazać w <i>Kartotece</i> cechy zaczerpnięte z tradycji dramaturgicznej	• omówić funkcję didaskaliów • wskazać elementy oniryczne w utworze • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu	• omówić funkcję fragmentarycznej kompozycji dramatu	• wyjaśnić, w jaki sposób <i>Kartoteka</i> realizuje założenia teatru otwartego • wyjaśnić znaczenie tytułu	• odnieść konwencję oniryczną, zastosowaną w utworze, do innych tekstów kultury
Wśród bohaterów <i>Kartoteki</i> (lektura uzupełniająca)	• wymienić bohaterów pojawiających się w utworze i wyjaśnić, jaką pełnią funkcję w dramacie	• omówić kreację postaci • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście • wskazać elementy groteski w dramacie • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu	• określić funkcję środków językowych • określić funkcję chóru • określić funkcję groteski • omówić funkcję didaskaliów	• omówić kreację Bohatera – przedstawionego w samotności i wśród innych postaci • omówić sposób konstruowania postaci w dramacie	• wypowiedzieć się na temat funkcji fragmentów metatekstowych
<i>Kartoteka</i> – diagnoza współczesności (lektura uzupełniająca)	• ułożyć życiorys Bohatera na podstawie informacji znajdujących się w tekście	• wskazać doświadczenia generacyjne, które dzielą bohaterów • wskazać w tekście elementy języka propagandy • wskazać konteksty historyczne, społeczne i literackie	• omówić stosunek Bohatera do świata • omówić wpływ przeszłości na Bohatera	• wypowiedzieć się na temat nieufności Bohatera wobec języka	• omówić funkcję przestrzeni scenicznej w utworze

<i>Kartoteka</i> Tadeusza Różewicza – konteksty (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> wymienić konteksty powiązane z utworem 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować wybrane konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenia wynikające z intertekstualnego odczytania utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować sposób przedstawienia podobnego motywu w <i>Kartotece</i> i przywołanych kontekstach 	<ul style="list-style-type: none"> przywołać konteksty literackie z listy lektur obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego i wyjaśnić ich rolę w odczytaniu sensu utworu
Obraz państwa totalitarnego w <i>Roku 1984</i> George’a Orwella (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść powieści zaprezentować ministerstwa Oceanii i zakres ich działalności 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować podział społeczny Oceanii i scharakteryzować przestrzeń, w której rozgrywa się akcja antyutopii wymienić i omówić sposoby sprawowania kontroli nad obywatelami wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę Emmanuela Goldsteina w procesie kreacji państwa totalitarnego omówić funkcję konfliktów zbrojnych w procesie kształtowania się państwa totalitarnego przywołać konteksty kulturowe, historyczne i społeczno-polityczne 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat relacji międzyludzkich w państwie totalitarnym 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść rzeczywistość przedstawioną w powieści do realiów stalinowskich
Kondycja człowieka i człowieczeństwo w warunkach państwa totalitarnego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Winstona i Julię 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować, na czym polega wolność według Winstona i jak postrzega ją Julia zaprezentować, na czym polega bunt bohaterów wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny różnych sposobów postrzegania wolności przez bohaterów omówić koncepcję człowieczeństwa na podstawie ostatniej rozmowy Winstona z O’Brienem przywołać konteksty literackie dotyczące człowieczeństwa i wolności 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować słowa Winstona zinterpretować zakończenie powieści 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat człowieczeństwa w kontekście innych tekstów kultury
Językowy obraz świata – nowomowa w <i>Roku 1984</i> Orwella (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega kontrola nad przeszłością scharakteryzować nowomowę 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega <i>dwójmyślenie</i> wyjaśnić funkcję redukcji słownictwa w procesie indoktrynacji 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję kontroli przeszłości w państwie totalitarnym 	<ul style="list-style-type: none"> w kontekście lektury wyjaśnić znaczenie słów Ludwiga Wittgensteina 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy przemówień autorytarnych przywódców w kontekście

					orwellowskiej nowomowy
<i>Rok 1984</i> George'a Orwella – konteksty	<ul style="list-style-type: none"> • porównać metody przesłuchań opisane w <i>Roku 1984</i> z metodami śledczymi przedstawionymi w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać obrazy antyutopii w znanych sobie filmach • zaprezentować literackie obrazy władzy totalitarnej w znanych sobie tekstach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny • omówić adaptacje książki Orwella 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować plakaty propagandowe i porównać je z obrazem świata przedstawionym przez Orwella 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania
Motyw utopii w literaturze	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić utwory, w których zawarty jest motyw utopii 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać i skategoryzować realizację motywu utopii w opisanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby przedstawiania utopii w utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować sposób ukazania utopii w utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić motyw utopii pojawiający się w lekturach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
Kto przyniesie światu moralne ocalenie? – <i>Traktat moralny</i> Czesława Miłosza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić tematykę <i>Traktatu moralnego</i> • omówić kreację podmiotu lirycznego • wskazać w tekście postawę, którą zaleca poeta wobec wszelkich idei, teorii, programów • wskazać wykorzystane w utworze zabiegi retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób została przedstawiona relacja człowiek – historia • omówić zaproponowany przez podmiot liryczny sposób ocalenia moralnego • omówić funkcję zabiegów retorycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie traktatu 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić tezę o erudycyjności poezji Miłosza
Odezwa do rządzących – <i>Który skrzywdziłeś</i> Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację liryczną • wskazać adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • przedstawić zawartą w utworze koncepcję artysty i sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję zastosowanej w utworze liryki apelu • wskazać konteksty literackie odnoszące się do roli poety w zbiorowości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ostatni wers utworu • zinterpretować przesłanie utworu • podjąć dyskusję na temat aktualności wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć aluzję literacką w wierszu i określić jej funkcję
<i>Ars poetica?</i> Czesława Miłosza – dialog z tradycją	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać w tekście fragmenty mówiące o problemach związanych z aktem tworzenia dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia artysty w wierszu • wyjaśnić, jaka, według podmiotu lirycznego, powinna być relacja między formą a 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia motywu poety w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega aluzyjny charakter wiersza

		literackiego • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw poety	treścią dzieła • scharakteryzować język wywodu poetyckiego • wskazać konteksty dotyczące ujęcia motywu <i>ars poetica</i>		
O społecznej i intymnej roli języka – <i>Moja wierna mowa</i> Czesława Miłosza	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw ojczyzny	• omówić kontekst historyczny utworu • omówić kontekst biograficzny utworu • omówić powiązania pomiędzy kontekstem biograficznym i historycznym a treścią utworu • omówić sposób przedstawienia motywu ojczyzny w różnych utworach literackich	• zinterpretować metaforę utworu • zinterpretować ostatnią strofę wiersza	• odnieść przesłanie wiersza do piramidy nienawiści Gordona Allporta
Odwrócony topos raju – <i>Nad strumieniem</i> Czesława Miłosza	• przedstawić sytuację liryczną • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw raju	• określić funkcję środków językowych • omówić sposób przedstawienia natury w wierszu • wyjaśnić, na czym polega paradoksalny charakter piękna • omówić odwołanie do motywu raju w utworze • wskazać konteksty literackie dotyczące kreacji świata	• zinterpretować zakończenie utworu • omówić sposób przedstawienia motywu raju w różnych utworach literackich	• określić relacje pomiędzy podmiotem lirycznym a światem natury • omówić sposób ukazania motywu raju w lekturach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
Poetycki obraz Apokalipsy – <i>U wrót doliny</i> Zbigniewa Herberta	• przedstawić sytuację liryczną • wskazać kontekst biblijny • zaprezentować różne postawy ludzkie wobec nieuniknionego	• omówić kreację podmiotu lirycznego • określić rodzaj stylów językowych zestawionych ze sobą w utworze • wskazać kontekst historyczny – II wojnę światową, obozy koncentracyjne	• omówić znaczenie czasu i przestrzeni w wierszu • omówić stosunek bohaterów wiersza do innych ludzi, zwierząt i przedmiotów • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw sądu ostatecznego	• wypowiedzieć się na temat uniwersalnej wymowy wiersza • omówić sposób przedstawienia motywu sądu ostatecznego w różnych utworach literackich	• dokonać analizy aluzji biblijnych obecnych w tekstach kultury • omówić motywy apokaliptyczne obecne w innych tekstach kultury • wypowiedzieć się na temat twórczości Zbigniewa Herberta w

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty kulturowe 			<p>kontekście jego biografii</p> <ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Herberta dla rozwoju literatury polskiej
<p>Konfrontacja dwóch koncepcji sztuki – <i>Apollo i Marsjasz</i> Zbigniewa Herberta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację liryczną • zrelacjonować mit o Apollu i Marsjaszu • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, jaką koncepcję sztuki symbolizuje Apollo, a jaką – Marsjasz • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację Apolla w wierszu Herberta • omówić sposób przedstawienia Marsjasza • omówić funkcję kontrastowego zestawienia Apolla i Marsjasza • omówić funkcję cierpienia w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować początkowe wersy utworu • zinterpretować zakończenie wiersza • wypowiedzieć się na temat dwóch koncepcji sztuki przedstawionych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat różnych koncepcji sztuki
<p><i>Dlaczego klasycy</i> Zbigniewa Herberta – manifest artystyczny poety</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację liryczną • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać części kompozycyjne utworu • zaprezentować kontekst historyczny wiersza • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat postawy Tukidydesa • skonfrontować ze sobą postawy Tukidydesa i współczesnych dowódców • określić artystyczne credo poety poprzez udzielenie odpowiedzi na pytanie zawarte w tytule 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ostatnią strofę • podjąć dyskusję na temat roli i zadań sztuki w kontekście utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać szerokie konteksty i nawiązania
<p>. Refleksje na temat historii i kultury – <i>Akropol</i> Zbigniewa Herberta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe eseju w tekście • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić, opisane przez Herberta, doświadczenie podróży • wyjaśnić, na czym polegały obawy poety przed konfrontacją z Akropolem • określić funkcję środków językowych użytych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł zbioru <i>Labirynt nad morzem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić refleksje poety na temat współczesnego oglądu sztuki greckiej
<p>O postawie wyprostowanej – <i>Przesłanie Pana Cogito</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację liryczną w wierszu • wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać konteksty filozoficzne w odniesieniu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję wykorzystanych w wierszu kontekstów kulturowych • określić funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforykę wiersza • omówić sposób przedstawienia motywu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć aluzje biblijne i odczytać ich metaforyczne znaczenie • zinterpretować wiersz,

		do kreacji podmiotu lirycznego <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wiersza stworzyć kodeks moralny <i>człowieka wyprostowanego</i> 	wykorzystanych w wierszu środków językowych <ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw mędrca 	mędrca w różnych utworach literackich	uwzględniając konteksty historyczny i polityczny <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Pana Cogito jako dziedzica kultury europejskiej
Poeta w czasie wojennym – <i>Raport z oblężonego miasta</i> Zbigniewa Herberta	• zaprezentować sytuację liryczną przedstawioną w utworze	• omówić kreację podmiotu lirycznego <ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść wiersza do tytułowej formy raportu • wskazać konteksty historyczne w wierszu 	• omówić sytuację egzystencjalną człowieka żyjącego w oblężonym mieście <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia kronikarza w wierszu Herberta i <i>Dżumie</i> Alberta Camusa • omówić funkcję kontekstów historycznych w wierszu 	• zinterpretować metaforę oblężenia w kontekście innych utworów literackich	• porównać sposób przedstawienia oblężenia w wierszu Herberta i <i>Dżumie</i> Alberta Camusa, uwzględniając konteksty filozoficzne
Poetycka pokuta – <i>Rehabilitacja</i> Wisławy Szymborskiej	• zrelacjonować treść wiersza	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego, uwzględniając kontekst biograficzny <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście 	• omówić topos błazna w odniesieniu do wcześniej poznanych lektur <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków językowych użytych w tekście 	• zinterpretować wiersz w kontekście historycznym i w odniesieniu do prawd uniwersalnych <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie wiersza 	• zaprezentować utwory, w których pojawia się aluzja do <i>Hamleta</i> Williama Szekspira <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby funkcjonowania motywów zaczerpniętych z <i>Hamleta</i> Williama Szekspira w różnych utworach literackich
Człowiek wobec natury – <i>Rozmowa z kamieniem</i> Wisławy Szymborskiej	• wymienić cechy charakterystyczne dla twórczości Wisławy Szymborskiej <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza 	• omówić kompozycję wiersza <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego 	• omówić specyfikę twórczości Wisławy Szymborskiej <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję powtórzeń • wypowiedzieć się na temat wyłaniającego się z utworu obrazu człowieka 	• zinterpretować sformułowane przez kamień argumenty <ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zawartej w wierszu koncepcji człowieczeństwa 	• odnieść treść wiersza do szerokich kontekstów kulturowych
Poetycki akt kreacji – <i>Radość pisania</i> Wisławy Szymborskiej	• opisać świat wykreowany przez poetkę	• omówić kreację podmiotu lirycznego <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe służące do wykreowania efektu plastyczności i zmysłowości 	• porównać zaprezentowany w wierszu świat poetycki ze światem realnym <ul style="list-style-type: none"> • omówić motyw poety kreatora w odniesieniu do wiersza i innych utworów literackich 	• zinterpretować metaforykę wiersza <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu • zinterpretować puentę utworu 	

Filozoficzny namysł nad człowiekiem – <i>Monolog dla Kasandry</i> Wisławy Szymborskiej	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sytuację liryczną • wskazać fragmenty nawiązujące do mitologicznego źródła 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w odniesieniu do kontekstu mitologicznego • omówić kompozycję wiersza • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw Kasandry • wskazać środki językowe użyte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i zinterpretować wnioski Kasandry na temat jej postawy • odnieść przesłanie wiersza do kontekstów filozoficznych • omówić funkcję środków językowych użytych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować obecne w utworze przeciwstawienia <i>ja – oni</i> • przeanalizować stosunek Kasandry do umiejętności jasnowidzenia • zinterpretować zakończenie wiersza • omówić sposób przedstawienia motywu Kasandry w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli proroka społeczeństwie, odnosząc się do fragmentów eseju Jerzego Stempowskiego <i>Esej dla Kasandry</i>
Namysł nad sztuką zideologizowaną – <i>Miniatura średniowieczna</i> Wisławy Szymborskiej	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sytuację liryczną w wierszu • wskazać elementy opisanej w wierszu feudalnej rzeczywistości • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszu zarzuty wobec sztuki podporządkowanej konkretnej wizji świata • wskazać konteksty kulturowe i historyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję idealizacji świata • omówić funkcję użytych w tekście środków językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować uniwersalną wymowę wiersza • odnieść problematykę wiersza do znanych sobie kontekstów literackich i kulturowych • podjąć dyskusję na temat zasadności istnienia sztuki zideologizowanej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat innych przykładów ekfrazy
Życie jako przedstawienie – <i>Życie na poczekaniu</i> Wisławy Szymborskiej	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sytuację liryczną wiersza • wskazać sformułowania związane z teatrem 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat zapisanej w utworze wizji roli człowieka w świecie • zaprezentować utwory, w których pojawia się topos <i>theatrum mundi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję odwołań do teatru w wierszu • zinterpretować zakończenie wiersza • omówić sposób przedstawienia toposu <i>theatrum mundi</i> w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia toposu <i>theatrum mundi</i> w różnych utworach literackich z zakresu programu rozszerzonego
Namysł nad	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować

fenomenem zła – <i>Nienawiść</i> Wisławy Szymborskiej	przedstawione w wierszu przyczyny istnienia nienawiści i skutki jej działań	użyte w tekście <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułową nienawiść • wskazać konteksty historyczne i społeczne, które łączą się z problematyką utworu 	językowych <ul style="list-style-type: none"> • odnieść problematykę wiersza do zakończenia <i>Dżumy</i> Alberta Camusa • omówić funkcję zastosowanej w wierszu ironii 	metaforykę wiersza <ul style="list-style-type: none"> • sformułować uniwersalne przesłanie wiersza • zinterpretować zakończenie utworu 	twórczość Wisławy Szymborskiej
Kochankowie jako motyw literacki – *** [<i>Jestem Julią...</i>] Haliny Poświatowskiej	• zaprezentować sytuację liryczną w wierszu	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte w tekście • wskazać utwory, w których pojawia się motyw kochanków 	• omówić sposób przeżywania miłości przez podmiot liryczny <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób mówienia o miłości – w kontekście biologicznym i kulturowym • omówić tragizm podmiotu lirycznego • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw kochanków 	• zinterpretować znaczenie specyficznej kompozycji wiersza <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia motywu kochanków w różnych utworach literackich 	• omówić sposób ukazania motywu kochanków w lekturach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
Śmierć i miłość w wierszu ***[<i>Zawsze kiedy chcę żyć krzyczę...</i>] Haliny Poświatowskiej	• zaprezentować sytuację liryczną w wierszu <ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w kontekście biograficznym <ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować concept, na podstawie którego poeta konstruuje swój wiersz 	• omówić sposób przedstawienia motywów miłości i śmierci w wierszu <ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować utwory, w których pojawia się topos <i>vanitas</i> 	• zinterpretować użytą w wierszu grę słów <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę utworu • omówić sposób przedstawienia toposu <i>vanitas</i> w różnych utworach literackich 	• omówić sposób ukazania toposu <i>vanitas</i> w lekturach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
Piosenka o ludzkim losie – <i>Niech żyje bal</i> Agnieszki Osieckiej	• zaprezentować sytuację liryczną w piosence <ul style="list-style-type: none"> • wskazać adresata lirycznego 	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat relacji podmiotu lirycznego z adresatem lirycznym • wskazać konteksty obyczajowe z czasów PRL-u 	• omówić sposób przedstawienia życia i śmierci w utworze <ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie motywu <i>danse macabre</i> w wierszu 	• dokonać analizy stylistyki tekstu i określić jej funkcje <ul style="list-style-type: none"> • wskazać kontekst filozoficzny – epikureizm 	• odnieść przesłanie wiersza do obrazu Edvarda Muncha <i>Taniec życia</i>
Estetyka kiczu i przestrzeń sacrum w <i>Karuzeli z madonnami</i> Mirona	• zaprezentować sytuację liryczną przedstawioną w wierszu <ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	• zaprezentować kolorystykę zawartą w wierszu <ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty, w których język literacki łączy się z językiem potocznym 	• omówić sposób przedstawienia ruchu karuzeli w utworze <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kolorystyki zawartej w wierszu 	• odnaleźć motyw karuzeli w innych utworach literackich i omówić sposób jego wykorzystania	• wskazać elementy turpistyczne w twórczości Mirona Białoszewskiego i określić ich funkcję

Białoszewskiego		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu fragmenty charakterystyczne dla poezji lingwistycznej • wyjaśnić, kim są madonny w wierszu Białoszewskiego • wskazać konteksty literackie, kulturowe i religijne w wierszu • wskazać utwory, w których pojawia się motyw Madonny 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób został w wierszu osiągnięty efekt melodyjności • omówić funkcję łączenia języka literackiego z potocznym • omówić funkcję kontekstów literackich, kulturowych i religijnych w wierszu • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw Madonny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia motywu Madonny w różnych utworach literackich 	
Sakralizacja codzienności – <i>Podłogo błogosław</i> Mirona Białoszewskiego	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu zwroty należące do sfery sacrum i profanum • wskazać adresata wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać parafrazy i motywy biblijne w wierszu • wskazać konteksty kulturowe i religijne • wskazać utwory, w których pojawia się motyw codzienności 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję parafraz i motywów biblijnych w wierszu • omówić warstwę brzmieniową wiersza • wyjaśnić, na czym polega poetycka deklaracja Białoszewskiego • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw codzienności 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie fragmentów tekstów zamieszczonych w podręczniku wypowiedzieć się na temat symbolicznej funkcji przedmiotów codziennego użytku • omówić sposób przedstawienia motywu codzienności w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób ukazania motywu codzienności w lekturach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
<i>namuzowywanie</i> – deklaracja poetycka Mirona Białoszewskiego	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie neologizmów użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wiersza sformułować prośbę, z jaką podmiot liryczny zwraca się do muzy • dokonać analizy słowotwórczej neologizmów, utworzonych przez Białoszewskiego • wskazać konteksty literackie odnoszące się do wykorzystania motywu muzy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega lingwistyczny charakter wiersza • wskazać związek pomiędzy budową neologizmów a problematyką wiersza • wyjaśnić, z czego wynika żartobliwy charakter wiersza <i>namuzowywanie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować motyw muzy użyty w wierszu i w kontekście mitologicznym 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat zmagania poetów z materią słowa, przywołując szerokie konteksty i nawiązania
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę z tezami postawionymi przez autorów

				<p>stanowisko autorki</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	
<p>Temat śmierci w poezji Jarosława Marka Rymkiewicza (<i>Na ciało moje gdy umiera, Moje dzieło pośmiertne, Ogród w Milanówku – poezja brzoź i kotów</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sytuację liryczną ukazaną w wierszach • określić gatunek literacki utworu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszach • wskazać elementy naturalizmu w wierszu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> • wskazać słowa klucze w każdym z omawianych wierszy • wskazać cechy gatunkowe sonetu w wierszu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> • wskazać konteksty historycznoliterackie, literackie i kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do poezji barokowej w wierszu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> • omówić sposób wykorzystania toposów <i>vanitas</i> i <i>memento mori</i> w wierszu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> • odnieść przesłanie wiersza <i>Moje dzieło pośmiertne</i> do toposu <i>exegi monumentum</i> • omówić groteskowy charakter utworu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> • omówić znaczenie słów kluczy i symboli w wierszu <i>Ogród w Milanówku – poezja brzoź i kotów</i> • omówić relację człowieka ze światem natury w wierszu <i>Ogród w Milanówku – poezja brzoź i kotów</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforykę w omawianych utworach • wskazać inne utwory literackie o charakterze autotematycznym i omówić je w kontekście wiersza <i>Moje dzieło pośmiertne</i> • omówić symbolikę trumny w wierszu <i>Moje dzieło pośmiertne</i> • omówić topos ogrodu w wierszu Rymkiewicza i w innych, znanych sobie, tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić neoklasycystyczny charakter twórczości Rymkiewicza • omówić topos idylli w kontekście eseju Jarosława Marka Rymkiewicza
<p>Interpretacja tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst, wykorzystując szerokie konteksty
<p><i>Współczucie</i> Sławomira Mrożka – mechanizmy działania ludzkiej psychiki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora • określić problematykę opowiadania • wskazać elementy ironii i groteski w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję ironii i groteski w utworze • wskazać nawiązania do egzystencjalizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę opowiadania • omówić obraz ludzkiej natury, który wyłania się z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę z przesłaniem utworu
<p>Realne i metaforyczne więzienie w</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować narratora • określić problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby ukazania motywu szatana

opowiadaniu <i>Mój przyjaciel nieznajomy</i> Sławomira Mrożka	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj narracji 	<p>opowiadania</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte w tekście • wskazać ironię • wskazać konteksty społeczno-polityczne i kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję zacytowanego fragmentu <i>Hamleta</i> Williama Szekspira • wypowiedzieć się na temat postawy moralnej narratora • określić funkcję ironii w tekście • omówić symboliczne znaczenie gołębia 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł opowiadania • zinterpretować utwór w kontekście państwa totalitarnego • odnieść symboliczne znaczenie gołębia do problematyki utworu 	w różnych tekstach kultury
Dramat o rodzinie i społeczeństwie – <i>Tango</i> Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • opisać przestrzeń sceniczną • zrelacjonować treść dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów dramatu • zaprezentować bohaterów dramatu jako reprezentantów grup społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega odwrócenie ról w świecie <i>Tanga</i> • omówić wyłaniający się z dramatu obraz rodziny i stosunków międzyludzkich • omówić relacje pomiędzy członkami rodziny a Edkiem w kontekście problematyki społecznej • omówić postawy poszczególnych członków rodziny jako reprezentantów różnych postaw społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować utwór jako dramat rodzinny • zinterpretować zakończenie utworu jako parabolę polityczną • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy teatru absurdu w dziele Sławomira Mrożka
Obraz buntu w <i>Tangu</i> Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcie buntu • wymienić cechy bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Artura • wskazać cechy bohatera romantycznego w Arturze • wskazać cechy stylu romantycznego w wypowiedziach Artura • wskazać elementy groteskowe w utworze • wskazać konteksty literackie i historycznoliterackie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny niezgody Artura na zastaną rzeczywistość • omówić funkcję narzuconego przez Artura ceremoniału • porównać wypowiedzi Artura do monologów Konrada, wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy nimi • omówić funkcję groteski w utworze • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw buntu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tragizm Artura • omówić sposób przedstawienia motywu buntu w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić parodię stylu romantycznego w wypowiedziach Artura • omówić sposób ukazania buntu w tekstach literackich obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
Wokół <i>Tanga</i>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić trzy tańce 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać trzy tańce 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić portrety polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować plakat 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby

Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	opisane w: <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza, <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego i <i>Tangu</i> Sławomira Mrożka	przedstawione w różnych tekstach literackich: <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza, <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego i <i>Tangu</i> Sławomira Mrożka	inteligencji w różnych tekstach kultury • porównać sposoby ukazania konfliktów społecznych w różnych tekstach literackich	Andrzeja Pałowskiego • wypowiedzieć się na temat trudnych wyborów młodego bohatera w różnych tekstach literackich i filmowych	ukazania domów mieszczańskich w różnych tekstach literackich
<i>Wypełnić czytelnym piśmem, Tłum, który tłum i tłumaczy</i> Stanisława Barańczaka – gry językowe poety	• wymienić wyrażenia, zwroty i formy językowe charakterystyczne dla języka urzędowego oraz sformułowania charakterystyczne dla stylu poetyckiego w <i>Wypełnić czytelnym piśmem</i> • wskazać wyrazy i sformułowania charakteryzujące tłum w wierszu <i>Tłum, który tłum i tłumaczy</i>	• określić problematykę utworów • wypowiedzieć się na temat sposobu traktowania człowieka w państwie totalitarnym w kontekście wierszy • wskazać paradoks w wierszu <i>Tłum, który tłum i tłumaczy</i> • wskazać elementy poetyki lingwistycznej w omawianych utworach	• omówić funkcję niejednorodności stylistycznej wiersza • odnieść treść wierszy do kontekstu historycznego – rzeczywistości PRL-u • wyjaśnić funkcję paradoksu w wierszu <i>Tłum, który tłum i tłumaczy</i>	• zinterpretować zakończenia utworów • podjąć dyskusję na temat uniwersalności omawianych wierszy	• wypowiedzieć się na temat strategii parodystycznych w wierszu <i>Wypełnić czytelnym piśmem</i>
Skargi do Pana Boga – <i>Drogi kąciku porad</i> i <i>Widokówka z tego świata</i> Stanisława Barańczaka	• zrelacjonować treść wierszy • wskazać adresatów lirycznych wierszy	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotów lirycznych w wierszach • omówić kompozycję utworów • określić problematykę utworów • wskazać teksty literackie, w których pojawia się motyw rozmowy człowieka z Bogiem	• omówić sposób przedstawienia świata i człowieka w wierszach • omówić różne postawy bohaterów literackich wobec Boga	• przeanalizować stronę graficzną wiersza <i>Drogi kąciku porad</i> • zinterpretować zakończenia utworów • zinterpretować tytuł wiersza <i>Widokówka z tego świata</i>	• omówić sposób ukazania motywu teodycei w wierszach Barańczaka i innych tekstach kultury
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, biblijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• samodzielnie zinterpretować tekst, wykorzystując szerokie konteksty
Prawda i kreacja w	• zrelacjonować treść	• wskazać problematykę	• wskazać i zinterpretować	• zinterpretować	• podjąć dyskusję na

opowiadaniu Jorge Luisa Borgesa <i>Zwierciadło i maska</i>	opowiadania • określić rodzaje narracji	opowiadania • wskazać odniesienia intertekstualne • wskazać wykorzystane w utworze konwencje	symbole pojawiające się w opowiadaniu • omówić cechy trzech wersji utworu i zinterpretować wywołane przez nie reakcje • określić funkcję odniesień intertekstualnych	zakończenie opowiadania	temat wartości odniesień intertekstualnych w literaturze
Rozważania o totalitaryzmie – <i>Natura i obłąd</i> Zygmunta Kubiaka	• zrelacjonować treść eseju • zaprezentować problematykę poszczególnych części eseju	• omówić kompozycję tekstu • zaprezentować ideał nowego człowieka w państwie totalitarnym • zaprezentować mechanizm kształtowania się <i>postawy totalistycznej</i> • wskazać cechy gatunkowe eseju	• omówić funkcję nawiązań kulturowych	• wyjaśnić, w czym przejawia się ekspresja językowa autora i określić jej funkcję	• podjąć dyskusję na temat obowiązków ludzkości względem przyszłych pokoleń
Straszny i śmieszny obraz PRL-u. <i>Mała apokalipsa</i> Tadeusza Konwickiego (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść utworu • omówić świat przedstawiony w powieści • opisać przedstawioną w utworze rzeczywistość PRL-u	• wypowiedzieć się na temat narracji • wskazać elementy autobiograficzne w utworze • scharakteryzować bohaterów pod kątem ich postaw i stosunku do ustroju	• wypowiedzieć się na temat funkcji nieokreślonego czasu i przestrzeni w powieści	• omówić symbolikę przestrzeni w powieści	
Wędrowka w poszukiwaniu odpowiedzi – <i>Mała apokalipsa</i> Tadeusza Konwickiego (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować etapy wędrowki bohatera-narratora	• scharakteryzować bohatera-narratora • wskazać toposy i motywy literackie wykorzystane w kreacji przestrzeni • wskazać elementy katastroficzne w powieści	• omówić motywy działania bohatera • wskazać konteksty biblijne i omówić ich funkcję	• wypowiedzieć się na temat symbolicznego znaczenia wędrowki bohatera • zinterpretować znaczenie tytułu	• podjąć dyskusję na temat roli <i>paradygmatu polskiej kultury tyrzejskiej</i> w powieści
<i>Mała apokalipsa</i> Tadeusza Konwickiego w dialogu z tekstami kultury	• wskazać utwory, w których pojawiają się podobne wątki i motywy	• zaprezentować różne ujęcia motywu samobójstwa w tekstach literackich	• omówić sposób ukazania motywu miłości w rzeczywistości państwa totalitarnego w <i>Małej Apokalipsie</i> i <i>Mistrzu i Małgorzacie</i> Bułhakowa oraz w innych tekstach kultury	• porównać obraz i funkcję przestrzeni w powieści Konwickiego i <i>Procesie</i> Franza Kafki	• omówić, jaką funkcję pełni szpital psychiatryczny w powieściach <i>Mała Apokalipsa</i> oraz <i>Mistrz i Małgorzata</i>
Krytyczne czytanie	• uporządkować	• przetworzyć informacje	• rozpoznać główny problem w	• sformułować	• podjąć polemikę z tezą

tekstu – ćwiczenia	informacje zawarte w tekście	zawarte w tekście	tekście	argumenty potwierdzające stanowisko autorki • przedstawić i uzasadnić własne sądy	artykułu
Realizm i symbolika stanu wojennego – <i>Raport o stanie wojennym</i> Marka Nowakowskiego (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść opowiadania	• zaprezentować kontekst historyczny • wypowiedzieć się na temat narracji • omówić kreację postaci • wymienić, jakie środki językowe zostały użyte w tekście	• wskazać elementy symboliczne i omówić ich znaczenie • omówić funkcję środków językowych • omówić sposób realizacji założeń małego realizmu w opowiadaniu	• zinterpretować tytuł opowiadania • zinterpretować znaczenia niedosłowne w opowiadaniu	• zinterpretować symboliczne znaczenie zdjęcia Chrisa Niedenthala • omówić sposób przedstawienia stanu wojennego w innych tekstach kultury
Edek w nowej rzeczywistości – <i>Góra Edek</i> Marka Nowakowskiego (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść opowiadania • scharakteryzować bohaterów opowiadania	• omówić kreację bohaterów • wypowiedzieć się na temat narracji • wskazać konteksty społeczno-obyczajowy i literacki	• omówić funkcję nawiązań do <i>Tanga</i> Sławomira Mrożka • omówić kontekst społeczno-obyczajowy lat 90. XX wieku	• wyjaśnić symboliczny sens sceny na parkingu • zinterpretować tytuł	• omówić sposób przedstawienia rzeczywistości Polski w pierwszych latach po transformacji, wykorzystując inne teksty kultury
Liryczno-nostalgiczna prawda o czasach PRL-u. <i>Już czas na sen</i> Jeremiego Przybory	• zrelacjonować treść piosenki • wymienić, czego brakuje obywatelom ojczyzny, do której zwraca się podmiot liryczny	• omówić wyłaniający się w utworu obraz mężczyzny i kobiety	• zaprezentować wyłaniający się w utworu obraz Polski lat 60. XX wieku • omówić funkcję użytych w piosence środków językowych	• przeanalizować język utworu • zinterpretować sensy niedosłowne piosenki	• podjąć dyskusję na temat aktualności utworu
Poezja stanu wojennego	• zaprezentować kontekst historyczny utworów	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotów lirycznych w wierszach • wskazać środki językowe w wierszach • wskazać konteksty interpretacyjne	• sformułować tezy interpretacyjne • omówić funkcję środków językowych w wierszach • omówić zapisany w utworach sposób postrzegania stanu wojennego	• zinterpretować tytuły wierszy • porównać utwory pod kątem ukazania tematu stanu wojennego	• podjąć dyskusję na temat roli artysty
Między codziennością a polityką – <i>Jeszcze w zielone gramy</i> Wojciecha Młynarskiego	• zrelacjonować treść piosenki	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać środki językowe użyte w tekście • przywołać kontekst	• określić funkcję kontekstu mitologicznego • wskazać w tekście piosenki symbole i omówić ich znaczenie oraz funkcję, jaką	• zinterpretować metaforykę utworu	• wypowiedzieć się na temat powojennych piosenek literackich

		mitologiczny	pełnią w utworze		
<i>Wieża</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego – studium samotności (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • wskazać plany czasowe w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji opowiadania • omówić kompozycję utworu • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw samotności 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat drogi Lebbroso do zaakceptowania swojej samotności • omówić kompozycyjną funkcję motywu pielgrzymy świętokrzyskiego • wypowiedzieć się na temat parabolicznej wymowy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczne znaczenie wieży • porównać stosunek do samotności bohaterów opowiadania – Lebbrosa i nauczyciela z Turynu • zinterpretować znaczenie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia motywu samotności w różnych tekstach kultury
Rozważania o cierpieniu w <i>Dzienniku pisanym nocą</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wymienić utwory, w których pojawia się motyw cierpienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat struktury eseju • wskazać cechy gatunkowe eseju • wskazać analogie literackie, kulturowe i filozoficzne, które stały się osią tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób interpretacji tekstów literackich i filozoficznych w <i>Dzienniku pisanym nocą</i> • omówić funkcję kompozycyjną przedostatniego akapitu fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia motywu cierpienia w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli cierpienia w ludzkim życiu
W poszukiwaniu bliskości drugiego człowieka – <i>Antygona w Nowym Jorku</i> Janusza Głowackiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • zaprezentować miejsce akcji dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów dramatu w kontekście losu emigranta i kryzysu bezdomności • omówić relacje pomiędzy bohaterami • wskazać utwory, w których pojawia się motyw domu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przestrzeni w dramacie • omówić rolę Policjanta • wskazać elementy tragiczne i komiczne w dramacie i określić ich funkcję • wypowiedzieć się na temat funkcji czekania w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Antygonę w Nowym Jorku</i> i <i>Antygonę</i> Sofoklesa • wypowiedzieć się na temat fatum w obu dramatach • zinterpretować ostatnie słowa Policjanta 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję aluzji literackiej w dramacie • omówić sposób przedstawienia motywu domu w różnych tekstach kultury, uwzględniając szerokie konteksty
Tęsknota za mitem – <i>Madame</i> Antoniego Libery	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść powieści • określić świat przedstawiony powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora • scharakteryzować Madame • określić kompozycję powieści i omówić jej funkcję • wskazać kontekst historyczno-obyczajowy w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symbolicznego charakteru postaci Madame • omówić proces mitologizacji pozyskanych informacji na temat Madame • zaprezentować obraz szkoły i wypowiedzieć się na temat jego realistycznego charakteru • omówić funkcję kontekstów wykorzystanych w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować scenę pożegnania ucznia z nauczycielką • wypowiedzieć się na temat potrzeby mityzacji rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić procesy mitologizacji i demitologizacji w powieści

<p><i>Madame</i> – wśród znaków kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy dojrzewania bohatera wymienić cechy powieści inicjacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy powieści inicjacyjnej w utworze wskazać utwory, w których pojawia się motyw młodości 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia relacji uczeń – nauczyciel w powieści Libery i innych tekstach kultury wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania postaci tajemniczej kobiety w <i>Madame</i> i innych tekstach kultury omówić sposób przedstawienia młodości w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat funkcji pamięci w przedstawianiu przeszłości, odwołując się do <i>Madame</i> i innych tekstów literackich omówić sposób przedstawienia motywu młodości w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia młodości w utworach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
<p>Na granicy światów – <i>Tren</i> Wojciecha Wencła</p>	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sytuację liryczną wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaj liryki wypowiedzieć się na temat kompozycji wiersza wskazać cechy trenu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę interpretacyjną omówić funkcję środków językowych określić, czy w utworze obecny jest motyw <i>ars moriendi</i> i uzasadnić swoją odpowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforę utworu wskazać różne interpretacje ostatniego wersu 	<ul style="list-style-type: none"> przywołać szerokie konteksty i nawiązania w interpretacji wiersza
<p>Przestrzeń i tajemnica w <i>Katedrze</i> Jacka Dukaja (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść opowiadania określić narrację w utworze wymienić cechy gatunku science fiction 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować język opowiadania zaprezentować bohaterów opowiadania i omówić ich postawy wobec Katedry wskazać cechy gatunku science fiction w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję odniesień kulturowych wypowiedzieć się na temat sposobu reinterpretacji motywu katedry w opowiadaniu porównać opowiadanie Jacka Dukaja i film Tomasza Bagińskiego pod tym samym tytułem 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat uniwersalnego charakteru opowiadania omówić sposób wykorzystania motywu katedry w opowiadaniu i wierszu Juliana Przybosa <i>Notre-Dame</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić znaczenie i sposób funkcjonowania motywu katedry w różnych tekstach kultury
<p>Beskidzki realizm magiczny – <i>Miejsce</i> Andrzeja Stasiuka (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść opowiadania określić rodzaj narracji w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat narratora zaprezentować różne płaszczyzny czasowe przedstawione w opowiadaniu wskazać w tekście środki językowe wskazać cechy realizmu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję przedstawienia różnych perspektyw czasowych w utworze wypowiedzieć się na temat sposobu postrzegania przestrzeni w opowiadaniu omówić rolę natury w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł utworu wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia motywu przemijania w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić podjętą w opowiadaniu próbę ocalenia przeszłości, przywołując szerokie konteksty kulturowe

		magicznego w utworze • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu	• omówić funkcję środków językowych użytych w tekście • omówić funkcję kontekstów przywołanych w utworze		
Samotność i wyobcowanie – <i>Profesor Andrews w Warszawie</i> Olgi Tokarczuk (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść opowiadania • określić narrację w utworze	• omówić świat przedstawiony, uwzględniając kontekst historyczny • wypowiedzieć się na temat kreacji tytułowego bohatera • wskazać konteksty historyczne i literackie	• wskazać symbole występujące w opowiadaniu i omówić ich funkcję • omówić przyczyny zagubienia bohatera w Warszawie • omówić funkcję kontekstu literackiego • zaprezentować utwory, w których pojawia się topos labiryntu	• omówić symboliczne znaczenie toposu labiryntu w opowiadaniu • zinterpretować zakończenie utworu • omówić sposób przedstawienia toposu labiryntu w różnych utworach literackich	• omówić kreację przestrzeni w różnych tekstach kultury • wskazać aluzję literacką w opowiadaniu i określić jej funkcję
Spotkanie z innością – <i>Podróże z Herodotem</i> Ryszarda Kapuścińskiego (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść fragmentu • wskazać różnice kulturowe pomiędzy reporterem a spotkanymi ludźmi	• zaprezentować zdanie Kapuścińskiego na temat istoty zawodu reportera • scharakteryzować język, którym posługuje się autor	• omówić funkcję <i>Dziejów</i> Herodota w reportażu Kapuścińskiego • omówić sposób przedstawienia inności przez Kapuścińskiego • omówić funkcję fragmentów autobiograficznych	• wypowiedzieć się na temat znaczeń wędrówki w różnych epokach • omówić ujęcia motywu podróży w różnych utworach literackich	• wypowiedzieć się na temat funkcji stylu synkretycznego • omówić różne ujęcia motywu podróży w tekstach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
WSPÓŁCZESNOŚĆ – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
Komunikacja internetowa i styl wypowiedzi internetowych	• wymienić cechy komunikacji internetowej • wymienić kanały komunikacji internetowej • wymienić charakterystyczne cechy języka wypowiedzi internetowej • wymienić zasady netykiety	• wypowiedzieć się na temat specyfiki hipertekstu • wskazać zagrożenia związane z komunikowaniem się w internecie • ocenić wypowiedzi internetowe pod względem zgodności z netykieta	• omówić konsekwencje posługiwania się hipertekstem w procesie komunikacyjnym • omówić specyfikę elementów wypowiedzi internetowej oraz wpływ na komunikację elementów wypowiedzi internetowej	• analizować wypowiedzi internetowej pod kątem użytych środków • podać przykłady wtórnej oralności i ocenić to zjawisko	• podjąć dyskusję na temat roli skrótów i akronimów w komunikacji internetowej
Od informacji do	• definiować zjawisko	• omówić funkcję fake newsów w procesie	• zaprezentować strategie odróżniania fake newsów	• zaprezentować zagrożenia,	

dezinformacji, od prawdy do postprawdy – manipulacja w mediach i polityce	dezinformacji <ul style="list-style-type: none"> wymienić skutki postprawdy wymienić zagrożenia, wynikające z tkwienia w bańce informacyjnej 	dezinformacji <ul style="list-style-type: none"> wskazać różnice pomiędzy dezinformacją a kłamstwem wskazać możliwości wykorzystania postprawdy zaprezentować mechanizm wiralności rozpoznać fake newsy 	od rzetelnych informacji <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega nierzetelność wskazanych wypowiedzi wyjaśnić, w jaki sposób dezinformacja, postprawda, bańka informacyjna i wiralność przyczyniają się do manipulowania informacją i opinią publiczną 	wynikające z wiralności <ul style="list-style-type: none"> rozpoznać manipulację medialną w podanym przykładzie i wyjaśnić jej mechanizm 	
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
WSPÓŁCZESNOŚĆ – TWORZENIE WYPowiedzi z ELEMENTAMI RETORYKI					
Reklama w wymiarze pragmatycznym i etycznym	<ul style="list-style-type: none"> określić cel reklamy i wymienić jej formy wymienić techniki perswazyjne, stosowane w reklamie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać charakterystyczne cechy języka reklamy zaprezentować techniki tworzenia sloganów rozpoznać argumenty retoryczne, stosowane w tekście reklamowym wskazać techniki manipulacyjne, stosowane w reklamie 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać techniki perswazyjne w reklamie zaprezentować i omówić obraz świata, przedstawiony w reklamie rozpoznać manipulację w tekstach reklamowych rozpoznać ukryte treści reklamowe 	<ul style="list-style-type: none"> analizować język wybranych reklam tworzy slogan reklamowy wypowiedzieć się na temat etycznego wymiary reklamy 	
Nowomowa	<ul style="list-style-type: none"> definiuje nowomowę wymienić podstawowe właściwości nowomowy wymienić zabiegi językowe, występujące w nowomowie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać literackie pochodzenie terminu wskazać właściwości nowomowy w podanych tekstach rozpoznać językowe cechy nowomowy w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegają językowe cechy nowomowy w podanych przykładach omówić funkcję sloganów w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnić, że podany tekst został napisany językiem nowomowy 	

Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE WSZYSTKICH EPOK					
Powtórzenie do matury – antyk	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Powtórzenie do matury – Biblia	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
Powtórzenie do matury – średniowiecze	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
Powtórzenie do matury – renesans	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
Powtórzenie do matury – barok	• odtworzyć najważniejsze fakty,	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować	• wykorzystać bogate konteksty

	sądy i opinie			wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• sformułować i rozwiązać problemy badawcze
Powtórzenie do matury – oświecenie	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
Powtórzenie do matury – romantyzm	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
Powtórzenie do matury – pozytywizm	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
Powtórzenie do matury – Młoda Polska	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
Powtórzenie do matury	• odtworzyć	• wykorzystać najważniejsze	• wyciągnąć wnioski	• poprawnie	• wykorzystać bogate

– dwudziestolecie międzywojenne	najważniejsze fakty, sądy i opinie	konteksty	• określić własne stanowisko	zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumowywać i porównywać	konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
Powtórzenie do matury – wojna i okupacja	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
Powtórzenie do matury – współczesność	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze

Na podstawie materiałów opracowanych przez Magdalena Lotterhoff

O wyborze zagadnień decyduje nauczyciel prowadzący zajęcia w klasie.

Cz. II

OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE I ZASADY OCENIANIA

Z JĘZYKA POLSKIEGO

Nauczyciel odwołuje się przy ocenie pisemnych wypowiedzi argumentacyjnych do ogólnych kryteriów merytorycznych, strukturalnych i językowych.

Przed każdą pracą pisemną nauczyciel ustala z uczniami zasady oceniania i podaje szczegółowe kryteria oceniania danej wypowiedzi.

Na początku roku szkolnego nauczyciel podaje uczniom kryteria oceny wypowiedzi ustnej w danej klasie.

Ocenie podlegają:

- prace klasowe w różnej formie (np. test, sprawdzian wiedzy, wypowiedź argumentacyjna i inne),
- pisemne prace domowe,
- odpowiedzi ustne na lekcji (np. wykazanie się znajomością ostatnich trzech tematów, głos w dyskusji, prezentacja, wypowiedź na określony temat),
- praca samodzielna na lekcji (np. jednostkowa, grupowa),
- realizacja projektów.

Nieobecności ucznia

Nieobecność ucznia na sprawdzianie lub kartkówce oznacza się literą „n”. Zapis ten zobowiązuje ucznia do zaliczenia wymaganej partii materiału.

Jeżeli uczeń opuścił pracę kontrolną bez usprawiedliwienia, zalicza brakujący materiał na pierwszej lekcji, na której jest obecny. W przypadku dłuższej nieobecności ucznia, trwającej co najmniej tydzień, nauczyciel wyznacza mu termin zaliczenia na lekcji w terminie od siedmiu do dwunastu dni po powrocie do szkoły.

Poprawa oceny

Uczeń może poprawić ocenę z pracy klasowej (wypowiedź argumentacyjna, test) w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni od dnia wystawienia oceny. W pozostałych przypadkach obowiązuje nieprzekraczalny termin siedmiu dni od dnia wystawienia oceny. Termin poprawy wyznacza nauczyciel. Uczeń nie poprawia oceny w trakcie lekcji bieżących.

Warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana na koniec okresu:

Uczeń może ubiegać się o uzyskanie wyższej oceny niż przewidywana jeśli:

- systematycznie, przez cały okres, zdobywał oceny z przedmiotu,
- w przepisowym terminie zaliczał brakujące prace wynikające z usprawiedliwionej nieobecności,
- w przepisowym terminie przystępował do poprawy ocen bieżących,
- został oceniony z każdej sprawności charakterystycznej dla przedmiotu: wypowiedź ustna, pisemna wypowiedź argumentacyjna, praca na lekcji, test, kartkówka,
- jeśli ilość ocen wyższych niż przewidywana stanowi przynajmniej 45% wszystkich ocen ucznia z przedmiotu w danym okresie.

Na koniec okresu nie przewiduje się sprawdzianu zaliczeniowego. Nie ustala się też oceny klasyfikacyjnej na podstawie jednorazowego sprawdzianu wiedzy na koniec okresu.

Pozostałe kwestie związane z ocenianiem rozstrzyga Statut ZSB.

Nauczyciele języka polskiego